

OBORNY (3) ai

Oba o jasne.

sg [f G oborn(e)j.] ◇ n G oborn(e)go (1). ◇ A oborné (1). ◇ L oborn(e)m (1). ◇ [pl G obornych.]

Sł stp s.v. oborne, oborzne, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

1. [Przymiotnik od „obora” ‘pomieszczenie dla bydła’: Chrustowych kur 14, obornych 14 *LustrSand* 35.

Przen:

Wyrażenie: »oborna wiara« [pogardliwie o wierze ewangelików wileńskich]: Oznajmujem wam, obornej wiary panowie, Iż dziś od nas [jezuitów] będą karani ci katowie, którzy nauką fałszywą lud Boży zwodzą *Apolog* 61.]

2. *W funkcji rzeczownika: praw.* »oborne« = opłata za przechowywanie zajętego w szkodzie bydła; *pretium depastarum segetum vel prati Cn (3): ZapWar* 1510 nr 2073; [ten co dał zajęte bydło do obory królewskiej] za każdym ręczeniem ma dąć Podłtárościemu wiárdunek obornego. *UstPraw* F; A ieliby łzkody nie vkazał rękoimiému [...] á bydłoby vpornie trzymał/ á ná rękoymie niepuścił/ tedy winy trzy grzywny ładowi: á drugiéy łtronie [...] zápláćić ma/ y oborné łtráći. *SarnStat* 1160; [*LustrMaz* II 11].

[*W połączeniu szeregowym:* bo się urzędnik wychować może kurami i gęsiami, które dawają kmiecie za pocztę, za oborne i za drwa *LustrRaw* 134.]

[*Zwrot:* »obornego płacić [ile]«: Obornego mieszczanie na Zamek płacą do roku c.v.u. fl. 12 *LustrWpol* II 209.]

[*Wyrażenie:* »branie obornego«: ty ludzie z Rachutowa uciska zajmowaniem bydł i przez częste branie obornego z nich. *LustrWpol* II 230.]